

Kennismaking RDB en initiatiefgroep Kloosterhaar Oost

Datum: 23 september 2021

Aanwezig:

Realistisch Duurzaam Bergentheim (verder: RDB): [REDACTED]

[REDACTED]

Initiatiefgroep Kloosterhaar Oost (verder IKO): [REDACTED]

Gemeente Hardenberg: Wethouder Nico Lansink, Robert Ekkelenkamp, Peter Hermans en Hillien Keuter

1. Welkom

Wethouder Nico Lansink heet iedereen welkom en opent het overleg.

2. Vaststelling agenda

RDB en IKO aanvullende agendapunten en vragen deze aan te houden in de kennismakingsgesprek. Wethouder gaat hiermee akkoord. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

Vooraf worden er door dhr. [REDACTED] 2 vragen gesteld inzake alternatieve maatregelen en verlagen van de opgave. Deze vragen zijn in de loop van het gesprek aan de orde gekomen .

3. Kennismaking

Alle aanwezigen stellen zich kort voor.

4. Proces

4.1 RvS uitspraak (toelichting agendapunt door IKO, mevr. [REDACTED])

Op 22-09-21 is er een VNG-bijeenkomst geweest over de RvS uitspraak inzake de milieubeoordeling voor windturbinenormen. IKO meldt dat er wel een raadslid aanwezig was bij de bijeenkomst.

Als het gaat om de normen voor windturbines is de gemeente bij vergunningverlening gehouden aan het toetsen aan de dan geldende wetgeving. De uitspraak maakt toetsing aan de wet op dit moment niet mogelijk. Het ministerie heeft in een kamerbrief aangegeven dat er 1,5 tot 2 jaar nodig is voor het doorlopen van de benodigde planmer. Dhr. [REDACTED] merkt op dat de uitspraak ook gevolgen heeft voor alle bestaande windparken.

Het ministerie geeft aan dat de uitspraak geen gevolgen heeft voor bestaande windparken.

4.2 OmgevingsAdviesGroep (toelichting door dhr. [REDACTED])

RDB heeft het idee dat er achter de schermen zaken gebeuren waar andere partijen geen weet van hebben. Dit heeft te maken met het recente bericht van de voorzitter van de OAG waarin de leden van de OAG geïnformeerd worden over een optiecontract tussen een grondeigenaar en een ontwikkelaar van windenergie.

Proces is op verzoek van de omgeving stopgezet in de coronatijd. Het college denkt op dit moment na of/en wanneer er een doorstart komt. OAG en gemeente hebben afgesproken elkaar te informeren bij ontwikkelingen in het gebied gedurende de periode waarin de OAG stil ligt. Het bericht n.a.v. een optiecontract met een grondeigenaar in het gebied past in deze afspraak.

4.3 Communicatie/WOB (toelichting door IKO, mevr. [REDACTED])

Er zijn het afgelopen jaar een aantal WOB verzoeken gedaan. IKO geeft aan verbaast te zijn over de communicatie buiten en binnen de gemeente. Enkele voorbeelden worden besproken. Gemeente

stelt voor om een afspraak (**Actie: IKO**) te maken met mevr. [REDACTED] en mevr. [REDACTED] om nog openstaande vragen te beantwoorden in een onderling overleg.

5. Pilotgebied Bergentheim, Kloosterhaar en Sibculo

5.1 Onderzoek scenario's

De gemeente Hardenberg heeft de OAG gevraagd om scenario's te maken. In een scenario staat waar en onder welke voorwaarden in het gebied duurzame elektriciteit kan worden opgewekt. Opgave voor het gebied Bergentheim, Kloosterhaar en Sibculo is om uiterlijk in 2030 jaarlijks 420 Terajoule (TJ) elektriciteit per jaar op te wekken met behulp van windturbines. Dit draagt daarmee bij aan de ambitie van de gemeente Hardenberg om uiterlijk in 2030 tussen de 900 en 1.000 TJ aan duurzame elektriciteit op te wekken.

RDB vraagt of de opdracht wel reëel is als het gebied geen windenergie wil? Daarbij komt dat de leden van de OAG geen experts zijn. De opdracht voor het maken van een opstelling hoort thuis bij experts.

De opdracht aan de OAG een complexe opgave. Daarom ondersteund de gemeente de OAG met specialistische kennis. Deze experts kunnen de scenario's van de OAG opstellen en bespreken met de OAG.

5.2 Netcapaciteit & ambities voor 2030 (toelichting door RDB, dhr. [REDACTED])

De huidige capaciteit van het netwerk is niet toereikend voor de hoeveelheid stroom die de windmolens moeten gaan leveren. Hoe gaat de gemeente met deze informatie om?

De uitbreiding van het netwerk is een opdracht van de Rijksoverheid aan de netbeheerders als Tennet, Enexis en Coteq. Ook de gemeente Hardenberg heeft aandacht voor netcapaciteit en praat hierover met de netbeheerders. Een korte termijn oplossing is niet te verwachten.

Dhr. [REDACTED] geeft aan dat particulieren in het gebied problemen hebben met terug leveren van stroom als gevolg van zonnepark Groenleven. RDB zal de informatie over de relatie met Groenleven aan dhr. Hermans sturen (**Actie: RDB**).

5.3 Duurzame energie haalbaarheidsonderzoek RDB (Toelichting door RDB, dhr. [REDACTED]):

Het haalbaarheidsonderzoek uit 2016 laat duidelijk onderbouwd zien dat in Hardenberg zonne-energie de beste manier is om energie op te wekken. Voor Hardenberg is windenergie niet geschikt omdat Hardenberg windluw is.

Gemeente zet vol in op zonnepanelen maar ziet ook dat opwek van elektriciteit met windturbines noodzakelijk is. E.a. terug te lezen in het MJP Duurzaamheid 20-24.

5.4 Rol Pondera (toelichting RDB, dhr. [REDACTED])

RDB wil graag weten of adviesbureau Pondera nog werkzaamheden uitvoert in het kader van het pilotgebied Bergentheim, Kloosterhaar en Sibculo. Gemeente geeft aan dat er geen lopende opdracht bij Pondera uitstaat.

6. Balderhaar Moor /Ittebeck

6.1 Plannen Windparken Duitsland (toelichting door IKO, mevr. [REDACTED])

IKO en PB Kloosterhaar maken zich zorgen over insluiting van Kloosterhaar door windparken als de plannen in Duitsland en Bergentheim, Kloosterhaar en Sibculo doorgaan. Ondanks het verzoek van de gemeente Hardenberg gaat Duitsland door met de plannen voor windturbines langs de grens. Hoe verhoudt het verdrag van Meppen zich daarin en wat is de stand van zaken?

Gemeente deelt de zorg van IKO en Kloosterhaar. De Duitse uitwerking van de plannen houdt rekening met het verdrag. De gemeente is periodiek in overleg met de Duitse overheid en NVB.

IKO geeft aan dat de plannen van Wielen en Ittebeck inhouden dat de toekomstige bestemming voor windturbines tot aan de staatsgrens is opgenomen in de Duitse plannen. Als Duitsland zich aan het verdrag wil houden is het gek dat de bestemming tot aan de staatsgrens loopt. De uitwerking van de plannen heeft de aandacht van de gemeente.

IKO wil graag weten of de gemeente haar inwoners gaat ondersteunen in bezwaar en beroep in Duitsland. Gemeente zal o.b.v. de inhoud van de plannen in Duitsland een afweging maken voor eens zienswijze/inspraakreactie. Inwoners van de gemeente Hardenberg hebben zelf het recht een zienswijze of inspraakreactie te geven.

6.2 Afstand woonhuizen (toelichting door IKO, mevr. [REDACTED])

Wat zijn minimale de afstanden van windturbines tot woningen?

De afstanden tot woningen zijn in Nederland gebaseerd op te verwachten geluidsbelasting op de gevel. De normen daarvoor zijn opgenomen in de Nederlandse wetgeving. De gemeente toetst bij vergunningverlening aan de wetgeving.

6.2 Amendement gemeenteraad inzake Kloosterhaar Oost - separaat proces (toelichting door IKO, mevr. [REDACTED])

Kloosterhaar Oost merkt op dat de tekst uit het Amendement van de gemeenteraad inzake het MJP Duurzaamheid 2020-2024 onderdeel Kloosterhaar Oost in een nieuwsbrief veranderd is. Het gaat om het woord *opnemen* dat is veranderd en *meenemen*. De Nationale Ombudsman heeft geadviseerd hierover een officiële klacht in te dienen bij de gemeente.

De gemeente heeft geen achterliggende bedoeling met het veranderen van opnemen in meenemen. Op de website van de gemeente zal de tekst aangepast worden. **(actie gemeente)**

7 Sluiting

Gemeente geeft een toelichting op het onderzoek van de rekenkamercommissie. De Rekenkamercommissie is een onderdeel van de gemeenteraad.

Daarnaast licht de gemeente de status van het pilotproject 'N36/Diffelerveld' toe.

RDB is van mening dat open, eerlijk en transparant communiceren belangrijk is en dat dat bij de gemeente beter kan gezien de documenten uit de WOB-verzoeken.

Wethouder Lansink dankt de aanwezigen voor komst en sluit deze kennismaking.

Bijlage

- *Aanvullingen op verslag van Realistisch Duurzaam Bergentheim en Initiatiefgroep Kloosterhaar Oost, d.d.: 4 november 2021*

Disclaimer: onderstaande aanvullingen van RDB en IKO op het besprekingsverslag zijn zonder beoordeling of controle op feitelijke juistheid door de gemeente Hardenberg als bijlage aan het besprekingsverslag toegevoegd. De gemeente Hardenberg is dan ook niet verantwoordelijk voor inhoud van onderstaande aanvullingen, de juistheid, volledigheid en/of actualiteit van de aanvullingen.

Bijlage 1: Aanvullingen RDB en IKO op verslag 23 september. Overleg met wethouder.

Bij punt 4.1: over RvS: De wethouder geeft aan, dat in de toekomst rekening wordt gehouden met de uitspraak van de raad van State.

Bij punt 4.2: OAG: dhr. Ekkelenkamp: Dit (optiecontract tussen grondeigenaar en projectontwikkelaar) moeten we delen met het college, de raad en de omgeving.

De wethouder meldt, dat draagvlak er alleen is, als de OAG instemt met voorstellen. Het ligt dus niet bij de grondeigenaren of degene die een contract afsluit.

Dhr. [REDACTED] wat is draagvlak?

Wethouder: draagvlak is van dat deel, dat vertegenwoordigd is bij de OAG. Het gaat over dit gebied.

Wethouder deelt mee, dat er voor half december een uitspraak van het college is over het wel of niet opstarten van OAG-vergaderingen. Het zou kunnen, dat OAG niet verder gaat, gezien RIVM en/of RES Twente en ontwikkelingen in Nederland. Dit zou opschorten of stoppen van OAG kunnen betekenen.

Vraag: Wat te doen met Kloosterhaar, dat dreigt ingesloten te worden door windturbines?

Wethouder is ter plekke geweest met de comm. van de koning. Beide vinden de situatie zorgelijk.

Bij punt 4.3: communicatie: Mw. [REDACTED] Een paar van de punten die opvielen bij WOB-stukken: – in een presentatie / info bijeenkomst in de raad werd er advies gegeven om vooral terughoudend te zijn naar de inwoners qua inhoudelijke reacties op het proces.

– Het advies om Kloosterhaar Oost mee te nemen in het gebiedsproces is toen niet opgevolgd.

Bij punt 5.1:

De opdracht is van oorsprong geweest: opwekking van 420 tJ elektriciteit. Dit hoeft niet perse windenergie te zijn.

Onderzoek scenario's: dhr. [REDACTED] twijfelt aan het nut van de OAG, daar er alleen gekozen kan worden tussen een wind- en een windscenario. OAG is dan een wassen neus. Hoe kunnen er zo 3 tot 5 scenario's gemaakt worden?

De wethouder geeft aan, dat die vraag ook bij de gemeente speelt. Als er geen windmolens kunnen komen, moet de opdracht worden herzien.

Dhr. [REDACTED] alternatieven zijn in het verleden afgekapt. Hoe nu verder?

Het is niet meer zo, dat er in de OAG geen experts zitten. Na 4.5 jaar RDB is er heel wat kennis vergaard.

Volgens dhr. Hermans is windenergie de enige grootschalige optie.

Mw. [REDACTED] Het gebied is al bijna gehalveerd, omdat er een gasleiding ligt. Dus die zgn. potentie van het gebied is er niet meer. Het rapport van Pondera klopt wat dit betreft dus niet. Die gasleiding ligt er al lang.

Wethouder: dit punt vraagt inderdaad onze aandacht. We nemen het mee.

Dhr. [REDACTED] Informatie is verwarrend. In 2020 werd in een nieuwsbrief van de gemeente gesproken over een 'opdracht'. Dus geen pilotgebied/zoekgebied.

Dhr. Ekkelenkamp legt uit, dat het was eerst een zoekgebied was en nu een pilotgebied. Het omgevingsproces is de pilot.

Dhr. Ekkelenkamp: Je kan per scenario aangeven, of je die steunt of niet.

Dat kan gezamenlijk in OAG, of per groep die je vertegenwoordigt.

Bij 5.2: netcapaciteit: dhr. [REDACTED] geeft aan, dat het wel 10 jaar kan duren, voordat er genoeg capaciteit is, om de stroom van eventuele windturbines af te kunnen voeren. Daarbij: windenergie is erg variabel.

Weth. : Er moeten inderdaad in het hele land veel kabels komen. In 2030, wat Hardenberg dan aan transitie voor elkaar moet hebben, in principe zijn we al bijna zo ver. Dus voor ons is die druk er niet.

Dhr. [REDACTED] één alternatief plan is biogas. Dan heb je geen afnameprobleem. Opwekking is bij de boerderij.

Dhr. [REDACTED] geeft aan, dat het laagspanningsnet ook veel problemen geeft.

Dhr. Hermans geeft aan, dat er volgens hem geen problemen zijn bij Groenleven.

Bij punt 5.3: haalbaarheidsonderzoek: Onderzoek is uit 2019.

dhr. Hermans is van mening, dat als windturbines in Duitsland wel haalbaar zijn, het hier ook wel zo zal zijn.

Dhr. [REDACTED] wij zijn REALISTISCH duurzaam bergentheim. Dus we willen wel iets doen, wat realistisch is.

Dhr. Hermans: de opdracht van de raad is: zoek uit hoe hier windenergie geleverd kan worden. Dus dat doen we.

Bij punt 6.1: Plannen Duitsland: Mw. [REDACTED] als er een verzoek van Duitsland komt om het verdrag van Meppen te laten varen, hoe staat u daar dan in? We maken ons hierover zorgen: in de plannen is te zien, dat Duitsland tot aan de grens gaat met zijn plannen en geen afstand houdt.

Weth: Dit wordt een zaak voor de raad. We kunnen nu nog niks doen, alleen alles volgen. Uiteindelijk komt er een ambtelijke notitie, die gaat naar de raad en vervolgens naar het college.

Bij punt 6.2: afstand: dhr. [REDACTED] Afstand moet minimaal 10 x de ashoogte, liever de tiphoogte, volgens de deskundigen. De Nederlands norm, dus volgens de wet is twijfelachtig.

Bij punt 6.3: amendement: Mw. [REDACTED]

Hoe gaat u om met Kloosterhaar Oost, nadat BKS is gerealiseerd? Hierover is niks bekend. Deze onduidelijkheid zorgt er voor, dat we geen vertrouwen hebben in de gemeente.

Robert : dit moet ook later worden besloten.

Bij punt 7: rekenkamer: Weth. : De rekenkamer informeert de raad.

Communiceren: dhr. [REDACTED] meldt, dat er in WOB-stukken regelmatig nogal denigrerende tekst te vinden was over RDB. Hij roept op, om met respect met elkaar om te gaan.

Dhr. [REDACTED] RES: Het bod van Hardenberg is erg groot. RES is onwettig en geeft geen verplichtingen, zo stelt Nederwind.

Weth: inderdaad, het is een bod en niet hard. Het kan zeker gewijzigd worden. In RES 2.0 zullen de gemeentes die niets bieden wél iets moeten bieden. Er zullen nogal wat wijzigingen komen.